



Teismo praktikos rinkinys

Byla C-667/13

**Estado português
prieš
Banco Privado Português SA
ir
Massa Insolvente do Banco Privado Português SA**

(*Tribunal do Comércio de Lisboa* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Valstybės pagalba — Su paskola susieta valstybės garantija — Sprendimas 2011/346/ES — Klausimai dėl galiojimo — Priimtinumai — SESV 107 straipsnio 1 dalis — Motyvavimas — Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai — SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas — Didelis valstybės narės ekonomikos sutrikdymas“

Santrauka – 2015 m. kovo 5 d. Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendimas

1. *Valstybių teikiama pagalba — Komisijos sprendimas, kuriuo pagalba pripažinta nesuderinama su vidaus rinka ir reikalaujama ją grąžinti — Sprendimas, kurio laiku informuotas pagalbos gavėjas neapskundė pagal Sutarties 263 straipsnio šestą pastraipą — Sprendimo galiojimo apskundimas nacionaliniame teisme — Skundas, kurį reikia atmesti dėl rizikos, kad bus išvengta Sąjungos akto galutinio pobūdžio*
(SESV 108 straipsnio 2 dalis ir SESV 263 straipsnio šešta pastraipa)
2. *Prejudiciniai klausimai — Galiojimo vertinimas — Sprendimas, kurio vykdymo nebuvo prašoma sustabdyti pagal SESV 278 straipsnį — Poveikio priimtinumui nebuvimas*
(SESV 267 straipsnis ir SESV 278 straipsnis)
3. *Prejudiciniai klausimai — Priimtinumai — Ribos — Akivaizdžiai su byla nesusiję klausimai ir hipotetiniai klausimai, užduoti aplinkybėmis, kuriomis naudingas atsakymas yra neįmanomas*
(SESV 267 straipsnis)
4. *Valstybių teikiama pagalba — Komisijos sprendimas pripažinti pagalbą nesuderinama su vidaus rinka — Pareiga motyvuoti — Apimtis — Pažeidimo nebuvimas*
(SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas)
5. *Valstybių teikiama pagalba — Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai — Konkurencijos pažeidimas — Vertinimo kriterijai*
(SESV 107 straipsnio 1 dalis)

6. *Valstybių teikiama pagalba — Komisijos sprendimas laikinai pripažinti pagalbą nesuderinama su vidaus rinka — Pagalbos pripažinimas neteisėta vėliau nei jos pripažinimas nesuderinama su vidaus rinka — Leistinumai — Sąlygos*

(SESV 108 straipsnio 3 dalis)

7. *Valstybių teikiama pagalba — Draudimas — Nukrypti leidžiančios nuostatos — Pagalba, kurią galima laikyti suderinama su vidaus rinka — Komisijos diskrecija — Sudėtingas ekonominis vertinimas — Teisminė kontrolė — Ribos*

(SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas)

8. *Valstybių teikiama pagalba — Draudimas — Nukrypti leidžiančios nuostatos — Pagalba, kurią galima laikyti suderinama su vidaus rinka — Pagalba, kuri skirta dideliems valstybės narės ekonomikos sutrikimams ištaisyti — Valstybės garantijos suteikimas — Sąlygos*

(SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas; Komisijos pranešimas 2008/C 270/02)

1. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 28–30 punktus)

2. Prejudicinio klausimo dėl Sąjungos akto galiojimo priimtumas negali priklausyti nuo to, ar pateiktas prašymas sustabdyti šio akto vykdymą pagal SESV 278 straipsnį. Galimas tokio klausimo nepriimtumas nepriklauso nuo Sąjungos akto, dėl kurio galiojimo keliamas klausimas, vykdomojo pobūdžio, veikiau jis grindžiamas rizika, kad bus išvengta tokio akto galutinio pobūdžio.

(žr. 31 punktą)

3. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 34–36, 41 ir 42 punktus)

4. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 44–48, 62–64 punktus)

5. Kalbant apie valstybės pagalbą, reikia pažymėti, kad garantija suteikė bankui pranašumą, nes jis galėjo gauti geresnes finansines paskolos sąlygas, negu paprastai siūloma kitoms bendrovėms rinkos sąlygomis panašiomis aplinkybėmis, jei apskritai tokios paskolos būtų suteiktos, todėl, turint omenyje šio banko veiklą ir padėtį nacionalinėse ir tarptautinėse finansų rinkose, šis pranašumas galėjo paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą. Be kapitalo injekcijos, kuri galėjo būti atlikta gavus garantiją, šio banko klientai tikriausiai būtų pasirinkę konkuruojantį banką vos pradėjus aiškėti, kad minėtas bankas turi finansinių sunkumų.

Šiuo klausimu pažymėtina, kad pavojus paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą išnyksta tik panaikinus garantiją gavusio banko bankinės veiklos licenciją. Iki bankinės veiklos licencijos panaikinimo minėtas bankas gali vėl imtis įprastos komercinės veiklos.

(žr. 46, 49, 51, 52, 54 punktus)

6. Valstybės pagalbos priemonė, įgyvendinta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalies reikalavimus, yra neteisėta. Be to, Komisijos sprendimas dėl pagalbos suderinamumo nedaro poveikio jos neteisėtumui, kurį lėmė SESV 108 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje nustatyto draudimo pažeidimas.

Šiomis sąlygomis aplinkybė, kad sprendime nurodytos skirtingos datos, nuo kada valstybės pagalbą, pirma, reikia laikyti neteisėta ir, antra, nesuderinama su vidaus rinka, nerodo jokio ji pagrindžiančių motyvų prieštaravimo. Pagalba gali būti pripažinta neteisėta nuo vėlesnės datos, nei ta, nuo kurios ji pripažinta nesuderinama su vidaus rinka. Taip yra ypač tuo atveju, kai valstybės pagalbos priemonė pripažinta suderinama su vidaus rinka laikinu sprendimu ir kai pagalba galutinai pripažinta nesuderinama su vidaus rinka motyvuojant tuo, kad nesilaikyta jos patvirtinimo sąlygų.

(žr. 56, 57, 59–61, 63 punktus)

7. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 66 ir 67 punktus)

8. Kalbant apie valstybės pagalbą, reikia pažymėti, kad kiek tai susiję su valstybės garantijų, suteiktų finansų institucijoms kilus pasaulinei finansų krizei, vertinimu pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, Komisija apibrėžė savo diskrecijos ribas, paskelbdama komunikatą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl pasaulinės finansų krizės. Iš šio komunikato matyti, kad valstybės garantijos suteikimas laikytinas skubos priemone, todėl bet kuriuo atveju turi būti laikinas. Tokia garantija turi būti taikoma kartu su naudos gavėjo restruktūrizavimo arba likvidavimo priemonėmis.

Todėl pagalbos, suteiktos kaip valstybės garantija, apribojimas laiko atžvilgiu ir pareiga pranešti apie bet kokią tos garantijos pratęsimą, taip pat minėtos garantijos gavėjo pareiga pateikti restruktūrizavimo planą, yra ne vien formalumai, o būtinos sąlygos, kad šią pagalbą būtų galima pripažinti suderinama su vidaus rinka, ir priemonės, skirtos užtikrinti, kad sunkumų patiriančiai įmonei suteikta skubi pagalba neviršytų to, kas būtina atitinkamam bendro intereso tikslui pasiekti; šiuo atveju toks tikslas – išvengti didelių valstybės narės ekonomikos sutrikimų.

(žr. 69, 70, 74 punktus)